

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	416
Land:	Etiopien
Kilde:	Migrationsverket. Rättsligt ställningstagande
Titel:	Situationen i Etiopiens region Tigray
Udgivet:	16. november 2020
Optaget på baggrundsmaterialet:	7. december 2020

Situationen i Etiopiens region Tigray

RS/019/2020

Fastställelsebeslut: RA/058/2020			Version 1.0
Beslutsdatum: 2020-11-16			
Gäller för: operativ verksamhet			
Gäller från och med: 2020-11-16			
Datum för revidering	Version	Avsnitt som reviderats	Beslutsbeteckning
ange datum	nummer	innehåll	XX/XXX/XXXX
ange datum	nummer	innehåll	XX/XXX/XXXX

Fakta om rättsliga ställningstaganden

Rättsliga ställningstaganden utgör Migrationsverkets uttalanden om hur en författning bör tolkas och är styrande för myndighetens medarbetare. De beslutas av chefen för rättsavdelningen.

Rättsliga ställningstaganden förs in i en särskild dokumentserie, RS-serie. Dokumentserien är gemensam för hela myndigheten. Beslut om fastställande, ändringar och upphävande av ett rättsligt ställningstagande förs in i beslutsdokumentserien för chefen för rättsavdelningen.

Innehållsförteckning

1 Lägesuppdatering	3
Inledning	3
Bakgrund.....	3
Säkerhetssituationen	3
Situationen för civilbefolkningen.....	5
Den vidare kontexten	6
Migrationsanalys kommentar.....	7
2 Rättslig bedömning	7
Säkerhetsläget	7
Verkställighet.....	7
3 Källförteckning	8

1 Lägesuppdatering

En rapport om krisen mellan den federala regeringen och regionen Tigray har tagits fram Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys den 16 november 2020, och återges nedan. Se avsnitt 2 för rättschefens rättsliga bedömning av situationen.

Inledning

Denna rapport¹ är framtagen på beställning av Migrationsverkets rättsavdelning. Landinformationen syftar till att ge en kort uppdatering av krisen mellan Etiopiens federala regering och regionen Tigray styrd av partiet Tigray People's Liberation Front (TPLF). Rapporten är upprättad med mycket kort varsel och i ljuset av ett starkt begränsat informationsläge i regionen Tigray.

Bakgrund

Efter månader av tilltagande politiska spänningar mellan Etiopiens tidigare dominerande parti TPLF, som har sitt fäste i Tigrayregionen, och den etiopiska statsmakten beordrade premiärminister Abiy Ahmed tidigt den 4 november 2020 en militär offensiv mot Tigray. Motsättningarna hade eskalerat efter det att Tigray hållit regionalval den 9 september trots centralmaktens beslut om att landets samtliga val i år skulle skjutas på framtiden på grund av coronapandemin. Premiärministern uppgav i samband med offensiven att han tvingats agera med anledning av en väpnad attack från TPLF:s sida. De första sammandrabbningarna ägde rum redan under morgonen den 4 november 2020.²

Säkerhetssituationen

Informationsläget gällande situationen i Tigray är starkt hämmat av bristande telefon- och internetförbindelser samt blockerade luft- och landvägar. Migrationsanalys konstaterar därtill att bilden även kompliceras av svårbedömda partsinlagor och desinformation. Nyhetsbyrån Reuters menar att blockaden av kommunikationer och media gör oberoende verifiering av konfliktläget omöjlig.³

¹ Rapporten är framtagen av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Den är producerad i enlighet med EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation (2008).

² FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07, [url](#) (hämtad 2020-11-10)

³ Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12, [url](#) (hämtad 2020-11-12)

Sedan den 4 november har väpnade sammandrabbningarna förlöpt mellan federala styrkor (Etiopiens armé understödd av specialstyrkor och lokal milis från Amhararegionen) och regionala styrkor från Tigray.⁴ Migrationsanalys finner att det därtill finns obekräftade uppgifter om inblandning av andra parter. En sådan aktör är Oromo Liberation Front (OLF)/Shene som armén hävdar understödjer TPLF,⁵ en annan aktör är grannlandet Eritrea som enligt vissa forskare strider på de federala styrkornas sida.⁶

Även om Tigray under TPLF kan uppfattas som en liten aktör i jämförelse med den federala statsmakten rapporteras de tigreanska styrkorna omfatta upp till 250 000 man och ha erfarenheter från både gränskriget mot Eritrea 1998-2000 och gerillakriget som ledde till Mengistu Haile Mariams fall 1991. TPLF rapporteras även ha stora materiella militära resurser.⁷ Enligt FN har TPLF nu dessutom tagit kontroll över Etiopiens tungt bestyckade norra militärkommando i regionhuvudstaden Mekelle.⁸

Att döma av tillgänglig information har de väpnade sammandrabbningarna främst ägt rum i västra delen av Tigray, vid gränsen mot Amhararegionen och Sudan (inte minst vid Humera), men konfrontationer rapporteras från andra platser i Tigray, såsom i Mekelle och Dansha.⁹ Utöver hårda markstrider, där även artilleri satts in, har de federala styrkorna utfört flygbombningar. En källa rapporterar att åtminstone tio flygattacker skett – däribland i städerna Mekelle, Adigrat och Alamata.¹⁰ Den 14 november 2020 avfyra de även Tigraysidan raketer mot flygplatserna i städerna Gondar och Baher Dar i Amhararegionen (10 respektive 22 mil från fronten).¹¹

Under natten mellan den 14 och 15 november avfyra de TPLF ett flertal raketer mot Eritreas huvudstad Asmara. Enligt diplomatiska källor ska de ha slagit ned i närheten av flygplatsen. Skadan är fortfarande oklar.¹² Enligt TPLF var attacken ett svar på Eritreas delaktighet i de väpnade stridigheterna.¹³

⁴ Amnesty International, *Ethiopia: Investigation reveals evidence that scores of civilians were killed in massacre in Tigray state*, 2020-11-12, [url](#) (hämtad 2020-11-12)

⁵ BBC Monitoring, *Ethiopian army says Oromo rebels supporting Tigray forces*, 2020-11-10, (betaltjänst) [url](#) (hämtad 2020-11-12)

⁶ EritreaHub, *Update: The Tigray war*, 2020-11-10, [url](#) (hämtad 2020-11-10)

⁷ Reuters, *Hundreds dead in worsening Ethiopian conflict, sources say*, 2020-11-09, [url](#) (hämtad 2020-11-10)

⁸ Reuters, *Ethiopia's PM seeks to regain control over restive Tigray region*, 2020-11-07, [url](#) (hämtad 2020-11-08)

⁹ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07, Reuters, *Ethiopia's PM seeks to regain control over restive Tigray region*, 2020-11-07

¹⁰ Reuters, *Hundreds dead in worsening Ethiopian conflict, sources say*, 2020-11-09; EritreaHub, *UPDATE: Latest from Tigray*, 2020-11-12, [url](#); Reuters, *Ethiopia mobilises for war in northern region*, 2020-11-05, [url](#) (hämtad 2020-11-05)

¹¹ Radio France Internationale, *Vers une régionalisation du conflit au Tigré*, 2020-11-15, [url](#) (2020-11-16)

¹² Radio France Internationale, *Vers une régionalisation du conflit au Tigré*, 2020-11-15, [url](#) (hämtad 2020-11-16)

¹³ AP, *Ethiopia's Tigray leader confirms firing missiles at Eritrea*, 2020-11-15, [url](#) (hämtad 2020-11-16)

Uppgifterna om denna form av inblandning från Eritreas sida är vad Migrationsanalys erfar dock obekräftade.

Det är svårt att bedöma hur omfattande sammandrabbningarna varit och hur många som dödats och skadats i och med det begränsade informationsläget.¹⁴ Hundratals stridande uppges dock ha dödats på båda sidor redan den 9 november.¹⁵

Migrationsanalys finner av internationell rapportering att krisen mellan den federala staten och TPLF än så länge inte medfört våldsamheter i Addis Abeba.

Premiärminister Abiy Ahmed har hittills inte hörsammat FN:s och andra internationella organisationers vädjan om vapenvila och fredssamtal.¹⁶

Situationen för civilbefolkningen

Vad gäller civilbefolkningen i Tigray rapporterade Amnesty International den 12 november att man kunde bekräfta att ett stort antal civila, sannolikt hundratals, huggits eller hackats ihjäl i Mai-Kadra i sydvästra Tigray. Massakern inträffade under natten den 9 november. Det var ännu oklart vilka förövarna var, även om vittnesuppgifter pekade ut styrkor lojala med TPLF.¹⁷ OCHA hade dagen innan signalerat om en ökande oro för skyddet av civila.¹⁸

Vidare har Tigraybefolkning i stora antal börjat fly undan våldsamheterna. Per den 12 november uppges cirka 10 000 ha tagit sig över gränsen in i Sudan.¹⁹ OCHA signalerar att en eskalering av våldet kan resultera i ytterst omfattande förflyttningar framöver. Utöver lokalbefolkningen finns i Tigray cirka 100 000 internflyktingar och ungefär lika många flyktingar.²⁰ Det finns även uppgifter om internflyktingrörelser inom Tigray samt till Amhararegionen.²¹

Gripanden av tigreaner har rapporterats de senaste dagarna på olika ställen i Etiopien, inte minst i huvudstaden. Regeringen gör gällande att man agerar mot konfliktrelaterade säkerhetshot och menar att det rör sig om personer av olika etnicitet. Enligt regeringen handlar det om misstankar om planering av ”terrorattacker”. Vapenbeslag uppges även ha utförts.²² Det finns obekräftade uppgifter om att det rör sig om fler än 400 personer som gripits av polisen med liknande anklagelser.²³ Även militärer har gripits anklagade för förräderi.

¹⁴ BBC, *Tigray crisis: Ethiopia's army mobilises troops*, 2020-11-06, [url](#) (hämtad 2020-11-07)

¹⁵ Reuters, *Hundreds dead in worsening Ethiopian conflict, sources say*, 2020-11-09

¹⁶ Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12

¹⁷ Amnesty International, *Ethiopia: Investigation reveals evidence that scores of civilians were killed in massacre in Tigray state*, 2020-11-12, [url](#) (hämtad 2020-11-12)

¹⁸ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update, Situation Report No. 2*, 2020-11-11, [url](#) (hämtad 2020-11-11)

¹⁹ Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12

²⁰ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07

²¹ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update, Situation Report No. 2*, 2020-11-11

²² Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12; BBC Monitoring, *Ethiopia denies ethnic crackdown amid Tigray crisis*, 2020-11-12, (betaltjänst) [url](#) (hämtad 2020-11-12)

²³ BBC Monitoring, *Ethiopia arrests over 400 suspects 'recruited' by Tigray*, source: Fana Broadcasting – Addis Abeba, 2020-11-12, (betaltjänst) [url \(hämtad 2020-11-12\)](#)

Reuters rapporterar även att det finns en rädsla för repressalier mot tigreaner bosatta runt om i Etiopien.²⁴

Den norske professorn Kjetil Tronvoll uppger i en intervju med Utrikespolitiska institutet att ”etnisk profilering” riktad mot tigreaner pågår runt om i Etiopien. Tigreaner som sitter på nyckelpositioner, oavsett om de arbetar inom polisen, säkerhetsstyrkorna, diplomatkåren eller andra centrala tjänster, uppges ha utsatts för gripanden, husarrest eller avsked. Tigreanska affärsmän registreras enligt Tronvoll och måste visa upp kontoutdrag och andra uppgifter om sina tillgångar. Vanliga tigreanska hushåll i huvudstaden Addis Abeba och på andra platser har varit föremål för husrannsakan och fått sina boenden registrerade. Tronvoll bedömer att utvecklingen riskerar leda till ytterst svåra konsekvenser, däribland etnisk rensning.²⁵

Den vidare kontexten

Den etiopiska regeringen presenterar bilden av en kortvarig konflikt med en liten skara personer inom TPLF, men många bedömare menar att det finns stor risk att krisen blir långvarig och får omfattande konsekvenser både för Tigray, Etiopien i stort och Afrikas Horn. Truppförflyttningar från olika regioner till Tigray befaras skapa säkerhetsvakuum och ge syre åt andra oroshärdar i landet.²⁶ Ökade våldsamheter bedöms fördjupa etniska och politiska skiljaktigheter och utgöra en fara för Etiopiens nuvarande modell av etnisk federalism och så även för den federala statens integritet.²⁷ Vad gäller regionala konsekvenser pekar många bedömare på risken att Eritrea blir indraget i de väpnade konfrontationerna i Etiopien. Det finns källor som menar att eritreanska styrkor redan strider inne i Tigray på den etiopiska regeringens sida. Uppgifterna är så vitt Migrationsanalys erfar ännu obekräftade.²⁸ Bland de som menar att Eritrea redan är en stridande part är TPLF som reagerat med att avfira raketer mot Asmara natten mellan den 14-15 november 2020 (se Säkerhetssituationen).

Vidare är Etiopien en ekonomisk motor i regionen. Instabilitet kan på så sätt även påverka kringliggande stater. Etiopien är därtill en av de främsta bidragsgivarna vad gäller trupper till fredsbevarande uppdrag i Afrika. Etiopiska styrkor är stationerade i Sudan, Sydsudan och Somalia. Tillbakadragande av etiopiska trupper är därmed en annan orosfaktor.²⁹ Ett tillbakadragande av soldater från den somaliska staden Dolo rapporteras redan ha skett.³⁰

²⁴ Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12

²⁵ Utrikespolitiska institutet, Utrikesmagasinet, *Etiopienkrisen - Varning för etnisk rensning och storkrig*, 2020-11-11, [url](#) (hämtad 2020-11-13)

²⁶ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07

²⁷ BBC Monitoring, *Analysis: Tigray crisis threatens to rip Ethiopia apart*, 2020-11-05, (betaltjänst) [url](#) (hämtad 2020-11-13)

²⁸ EritreaHub, *Update: The Tigray war*, 2020-11-10

²⁹ Voice of America, *Ethiopia's Instability Threatens to Engulf Region*, 2020-11-11, [url](#) (hämtad 2020-11-13)

³⁰ SomaliAffairs, *Ethiopia reportedly withdraws troops from Somalia amid ethnic unrest*, 2020-11-03, [url](#) (hämtad 2020-11-13)

Migrationsanalys kommentar

Migrationsanalys finner att det bristande informationsläget gör det ytterst svårt att följa händelseutvecklingen i det våldsdrabbade Tigray, men hårda stridigheter innefattande bland annat artilleri och stridsflyg kan urskiljas. Flera hundra stridande bedöms ha stupat sedan krisens början den 4 november och därtill har en massaker av civila inträffat i regionens sydvästra del. Civilbefolkning har börjat fly i tusental till Sudan och med stöd av OCHA:s uppgifter kan antalet förväntas öka framöver. Migrationsanalys noterar vidare särskilt rapporteringen om gripanden och andra åtgärder mot tigreaner i den krisrelaterade kontexten. Huruvida detta agerande från statsmaktens sida kan komma att utvecklas till etniskt betingat våld framöver är något Migrationsanalys fortsatt kommer att bevaka.

I likhet med andra bedömare finner Migrationsanalys risken stor att krisen kommer att bli utdragen och få allvarliga konsekvenser även för andra delar av Etiopien och regionen i övrigt. Sudan har redan berörts i och med de många tigreaner som flytt undan våldet över landgränsen och därtill har Eritrea beskjutits med raketer. Ytterligare eritreansk inblandning i de väpnade konfrontationerna skulle vara mycket illavarslande. Migrationsanalys fortsätter att bevaka utvecklingen noga.

2 Rättslig bedömning

Säkerhetsläget

Den senaste händelseutvecklingen med stridigheter i Etiopiens norra region Tigray har medfört en osäkerhet och instabilitet i landet. Vi konstaterar att det förekommer stridigheter i Tigray, men att informationen om situationen för närvarande är begränsad. Bilden kompliceras även av svårbedömda partsinlagor och desinformation. Omfattningen av stridigheterna och om en eskalering av händelserna kommer att ske är för tidigt att uttala sig om.

Verkställighet

Med hänsyn till den osäkerhet som för närvarande präglar säkerhetssituationen i Tigray bör i nuläget inte verkställighet ske av lagakraftvunna avvisnings- och utvisningsbeslut till denna region.

Det föränderliga läget bör även uppmärksammas vid bedömningen av individuella skyddsskäl, i synnerhet för personer av tigreansk etnicitet.

Migrationsverket bevakar noggrant händelseutvecklingen i hela Etiopien och närliggande områden.

3 Källförteckning

Elektroniska källor

Amnesty International, *Ethiopia: Investigation reveals evidence that scores of civilians were killed in massacre in Tigray state*, 2020-11-12, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/11/ethiopia-investigation-reveals-evidence-that-scores-of-civilians-were-killed-in-massacre-in-tigray-state/> (hämtad 2020-11-12)

AP, *Ethiopia's Tigray leader confirms firing missiles at Eritrea*, 2020-11-15, <https://apnews.com/article/international-news-eritrea-ethiopia-asmara-kenya-33b9aea59b4c984562eaa86d8547c6dd> (hämtad 2020-11-16)

BBC, *Tigray crisis: Ethiopia's army mobilises troops*, 2020-11-06, <https://www.bbc.com/news/world-africa-54838282> (hämtad 2020-11-07)

BBC Monitoring, *Analysis: Tigray crisis threatens to rip Ethiopia apart*, 2020-11-05, (betaltjänst) <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2025es7> (hämtad 2020-11-13)

BBC Monitoring, *Ethiopian army says Oromo rebels supporting Tigray forces*, 2020-11-10, (betaltjänst), <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2025uak> (hämtad 2020-11-12)

BBC Monitoring, *Ethiopia arrests over 400 suspects 'recruited' by Tigray*, source: Fana Broadcasting – Addis Abeba, 2020-11-12, (betaltjänst) <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2025yyh> (hämtad 2020-11-12)

BBC Monitoring, *Ethiopia denies ethnic crackdown amid Tigray crisis*, 2020-11-12, (betaltjänst) <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c2025xux> (hämtad 2020-11-12)

EritreaHub, *Update: The Tigray war*, 2020-11-10, <https://eritreahub.org/update-the-tigray-war> (hämtad 2020-11-10)

EritreaHub, *Update: Latest from Tigray*, 2020-11-12, <https://eritreahub.org/update-latest-from-tigray> (hämtad 2020-11-12)

FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07), <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-tigray-region-humanitarian-update-situation-report-no-1-7-november-2020> (hämtad 2020-11-10)

FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update, Situation Report No. 2*, 2020-11-11, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-tigray-region-humanitarian-update-situation-report-no-2-11-november-2020> (hämtad 2020-11-11)

Radio France Internationale, *Vers une régionalisation du conflit au Tigré*, 2020-11-15, <https://www.rfi.fr/fr/afrique/20201114-les-forces-tigr%C3%A9-menacent-s-en-prendre-%C3%A0-l-erythr%C3%A9> (hämtad 2020-11-16)

Reuters, *Ethiopia mobilises for war in northern region*, 2020-11-05, <https://news.yahoo.com/ethiopias-abiy-resists-diplomatic-pressure-122431409.html> (hämtad 2020-11-05)

Reuters, *Ethiopia's PM seeks to regain control over restive Tigray region*, 2020-11-07, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-conflict-idUSKBN27N09O> (hämtad 2020-11-08)

Reuters, *Hundreds dead in worsening Ethiopian conflict, sources say*, 2020-11-09, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-conflict-idUSKBN27P15A> (hämtad 2020-11-10)

Reuters, *Ethiopia claims victory in west Tigray, suffering worsens*, 2020-11-12, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-conflict/ethiopia-claims-liberation-of-west-tigray-humanitarian-crisis-looms-idUSKBN27S0K3> (hämtad 2020-11-12)

SomaliAffairs, *Ethiopia reportedly withdraws troops from Somalia amid ethnic unrest*, 2020-11-03, <https://www.somaliaffairs.com/news/ethiopia-reportedly-withdraws-troops-from-somalia-amid-ethnic-unrest/> (hämtad 2020-11-13)

Utrikespolitiska institutet, Utrikesmagasinet, *Etiopienkrisen - Varning för etnisk rensning och storkrig*, 2020-11-11, <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/intervjuer/etiopienkrisen/> (hämtad 2020-11-13)

Voice of America, *Ethiopia's Instability Threatens to Engulf Region*, 2020-11-11, <https://www.voanews.com/africa/ethiopias-instability-threatens-engulf-region> (hämtad 2020-11-13)